

877M

סטנוגרמה

פ ר ו ט ו ק ו ל

סודי ביותר
עותק מס' 1 מתוך 2

ישיבת הועדה להתיישבות
כ"ט בכסלו תשל"ג - 5.12.72

✓

נכחו השרים: י. גלילי - יו"ר, ח. גבתי, מ. חזני, נ. פלד, מ. קול.

נעדרו השרים: א. אבן (בחול), מ. דיין, פ. ספיר, ז. שרף,

נכחו חברי הנהלת הסוכנות היהודית: ר. וייץ, מ. קרונה.

נעדרו חברי הנהלת הסוכנות היהודית: ל. א. פינקוס, ע. שפירא, י. צור, א. ל. דולצין, א. שנקר.

משתתפים נוספים:
מטעם הממשלה:

ש. אבני	-	משרד השיכון
ר. אלוני	-	המינהל לפיתוח מרש"ל
י. ארקין	-	משרד האוצר
י. ורדי	-	משרד הפיתוח
פ. זוסמן	-	המינהל לפתוח מרש"ל
מ. זורע	-	מינהל מקרקעי ישראל
י. הלום	-	משרד הבטחון
ר. לרדמן	-	המינהל לפיתוח מרש"ל
י. שגיא	-	לשכת השר י. גלילי
מ. ששון	-	משרד החוץ

מטעם הסוכנות: י. אדמוני, י. איגס, מ. שמיר.

מ. ניר - סגן מזכיר הממשלה

סדר היום:

הח/10.	פטירת יושב-ראש הכנסת לשעבר קדיש לוז	עמ' 2
הח/11.	תכנית לפיתוח אזורי במרחב שלמה	עמ' 2
הח/12.	מרחב היישוב והפעילות של די-זהב	עמ' 39

רשמי: ת. כפתורי - 40-19
י. מימון - 2-18

הח/10. פטירת יושב-ראש הכנסת לשעבר, קדיש לוז

היו"ר השר י. גלילי: נכבד בקימה את זכרו של קדיש לוז ז"ל,

מאנשי הסגולה בעם, מבחירי ההתישבות,

יושב ראש הכנסת. עוד ייאמרו דברים לזכרו ועל פועלו. (הדברים

בשמעים בעמידה)

הח/11. תכנית לפיתוח אזרחי במרחב שלמה

הישיבה שלנו הפעם בועדה לקיים דיון

ראשון בתכנית הפיתוח האזרחי של מרחב שלמה. בטרם שנשמע על מה שנעשה

במרחב הזה ועל עיקרי הצעת התכנית, רוצה אני להזכיר כמה דברים על מנת

להעמידם על דיוקם.

התחלות של עשייה אזרחית במרחב הזה

היו מספטמבר 1969, כאשר ועדת המבכ"לים קבלה שורה של החלטות שהתייחסו

בעיקר לנושא התיירות. רק בנובמבר 1970 בתקבלה החלטה על דבר בניית

שיכונים למתישבי-קבע במרחב שלמה ועל הקמת הישוב בבואיבה. אלא שעוד

באוקטובר 1968 קבלה הממשלה החלטה עקרונית, שהיא משמשת מצע ומסגרת

לדיונים שלנו. ההחלטה העקרונית היתה, והיא אינה לפירסום, שגבול-

בטחון ביבינו ובין מצרים מחייב שינויים בגבול הבינלאומי, המשך

השליטה הישראלית בשארם-א-שייח, עם רציפות טריטוריאלית למדינת ישראל

והשארית רצועת עזה בתחומי מדינת ישראל. ההחלטה לא פרשה באיזו בקודה

בחוף הים התיכון תתחבר הרציפות הטריטוריאלית משארם-א-שייח אל מדינת

ישראל. אבל לכל הדעות ועל פי כל הגירסאות רצועת החוף, רצועת החוף

שצריכה להימתח משארם-א-שייח אל מדינת ישראל [REDACTED] הצמודה אל החוף, היא

כוללת את תחום העשייה שנעשתה עד כה. גם הרוחב של רצועת-חוף זו

לא בקבע עד כה.

לשם הדיוק צריך לומר שעד שאבי מדבר

לא בתקבלה בממשלה החלטה על הקמת כרך או עיר בשארם-א-שייח. אישרו שם

הקמת ביבי קבע למשתכבים, הוחל שם בפיתוח אזור-מלאכה ואזור-תעשייה,

התפתחה יוזמת התיירות במרחב, צה"ל בבה שדה-תעופה, אבל החלטה על

היו"ר השר י. גלילי:

הקמת עיר, תכנית להקמת עיר - לא בתקבלה עד רגע זה.

לדעת כל הגורמים הנוגעים בדבר הפעילים

במרחב שלמה וכן גם השרים הנוגעים בדבר, המצב הזה איננו בריא. הגיעה

העת, להמשיך את הפעילות המתפתחת במרחב הזה על פי קוי-תיכנון

מאושרים.

לאחר שבאוקטובר שנה זו נכנס לתפקידו

ראובן אלובי, הרי שר הפיתוח אשר קיבל את האחריות על הפיתוח האזרחי של

המרחב, הטיל עליו להכין תכנית, ובתור בסיס לתכנית הזאת שימשה עבודה

שעשתה על ידי צוות, והיא עודכנה כבר בחודש האחרון על ידי ראובן

אלובי יחד עם אנשי הצוות הזה, והיא כלולה בחוברת הזאת שהוגשה לעיונכם.

לא במקרה אינני מציג פה שאלות ולא בטפל

בשאלות הנוגעות לתחום של א-טור, אבו רודס וכיוצא בזה, כי לגבי

החוף הזה של חצי האי סיני אין החלטות של הממשלה בדבר פעולות של

פיתוח אזרחי חוץ מפעולת קידוח והפקת נפט במקום הזה.

אתם זוכרים יפה כי גם כאשר שר הפיתוח

הביא באחת הישיבות הקודמות הצעה שנשאב מים בא-טור לצורך שארם-א-שיית,

הביא את ההצעה בעיקר מתוך חישובים כלכליים ובלא פרספקטיבה של

התישבות-קבע. הצעות שונות שהיו לגבי התנחלות בא-טור לא אושרו על

ידינו, ועוד לפני שהדבר הזה בדון בוועדה, כי אין מצע לוועדה לאשר זאת.

בשמע את הסקירה של ראובן אלובי על

הנעשה באזור עד כה ואת דברי ההערה של פרופסור סיקו על עצם התכנית.

מרחב שלמה, כפי שהוא מאוחר במפה הזאת,

מר ר. אלובי:

מתחיל מהגבול הירוק של אילת, לאורך

הכביש, מגיע עד אחרי אבו רודס, והוא כולל שטח של כ-20 מיליון דונם.

הערה בקשר לדברי הפתיחה של היושב ראש:

הקטע בין אילת לבין בביעות בוסף פורמלית לפיתוח למרחב שלמה לאחר

התישבות - 5.12.72

מר ר. אלובי:

הכרזת הממשלה להעביר את האחריות לפעילות אזרחית במרחב משר הנטחון לשר הפיתוח.

מה היה קודם לכן ?

השר ח. גבתי:

לגבי הקטע הזה, מאחר שהוא

מר ר. אלובי:

שייך פיקודית למפקד סיני ולא לאזור של

מרחב-שלמה, היו מחשבות ודיונים האם לתת אפשרות לעיריית אילת לפתח אותו

ולהקים איזון שהיא רשות מיוחדת לגבי פיתוחו של האזור הזה.

השטח הזה סופח למרותו של שר הפיתוח ?

היו"ר השר י. גלילי:

כן.

מר ר. אלובי:

אדבר עכשיו על תכניות-העבודה שלנו. כאשר

אני מדבר "שלנו", אני מתכוון לצורת שלנו יחד עם כל משרדי הממשלה

הפועלים בשטח - משרד הבטחון, משרד התיירות, משרד השיכון, משרד

המסחר והתעשייה, כולם עובדים ביניהם בשיתוף פעולה הדוק יומיומי, גם

בתיכנון וגם בביצוע.

אנחנו פועלים במרחב הזה בעצם בשלשה

מישורים או מפתחים שלשה סוגי-פיתוח שונים. ישנו פיתוח יזום, כולל

בניית בתי-קבע, כולל הקמת בקודות-התישבות, כולל המרכז באופירה ^{זנעמה} שארם-א-שייח). זה כולל את הרצועה ^{לאורך} בין אילת לבין שארם-א-שייח מפרץ

אילת. אזור שבי, שהוא בעדיפות שניה, הוא אזור סנטה קטרינה. באזור

הזה אנחנו דואגים לסידור התשתית ההכרחית ולמיתקני איכסון בלבד,

כדי לתת תשובה למטיילים ולתיירים המגיעים לאזור הזה, לאמר סידור

אספקת מים, מיתקני מגורים ודברים דומים לאלה.

המיבזר אינו מסכים לשפץ את האכסניה

השר מ. קול:

שלו. היו תלונות קשות בקשר לזה.

היו קשיים מצד המבזר. היה לחץ חזק על

מר ר. אלובי:

המבזר. בקורה שבגיע לידי איזה מסדר.

מר ר. אלובי:

האזור השלישי הוא אזור א-טור רודס.

באזור הזה אין כל פעילות יזומה שלנו לגבי א-טור, פרט לתצפית החקלאית ששם יושבים מספר אנשים, בעשים מספר נסיונות.

אני רוצה להתייחס במספר משפטים לגבי

אבו רודס. שם ביתנו תשובות לפתרון בעית 50 משפחות של עובדי "חברת בתיבי נפט" ולכ-15 עובדי משרדי הממשלה השונים העובדים בשטח ולמספר קציני צבא הגרים שם עם משפחותיהם. שיפצו שם מבנים קיימים, אבל לא בנו שום בית נוסף. רוב התקציב בא מ"חברת בתיבי נפט", כי הדברים האלה בעשו בשביל המטרה שלהם. הוקמו שירותים אלמנטריים או מיצמליים לאותן המשפחות היושבות שם, כמו שש כתות בית ספר, גן ילדים, חנות "שקם". הוקמו שתי אכסניות - לא בתי מלון - למטיילים המגיעים לשם, אחת על ידי "אגד" ואחת על ידי ספקטור.

זוהי באופן כללי החלוקה לשלשת האזורים.

היו"ר השר י. גלילי: האם אפשר להגיד ליתר דיוק, ששלשת האזורים

מתחלקים באופן עקרוני לשניים, אזור אחד

שהוא אזור רצועת החוף בין אילת לבין שארם-א-שייח, שבו יש אמנם מעשי התנחלות, מה שאין כן בשני האזורים האחרים, אזור סבטה קטריבה ואזור א-טור אבו רודס?

כן.

מר ר. אלובי:

כשאני מדבר על "היש", אני מתכוון גם

לפעולות הכלולות בתקציב 1973/74, שתתיכנון להן כבר אושר ושבהודש אפריל או מאי יתחילו בביצוען. איני מתייחס לשלבים של תיכנון לתקופה ארוכה יותר, הכלול בתכנית האב של החוברת.

תקציב-הפיתוח לשנת 1972/73 היה

16 מיליון ל"י, סכום זה כולל $1\frac{1}{2}$ מיליון ל"י לפיתוח בידואי. אני מביח כי התקציב לשנת 1973/74 יהיה בגבולות של 20-22 מיליון ל"י, כולל פיתוח בידואי.

מר ר. אלובי:

אשר לגבול מהקו הירוק של אילת הרי רק לפני שבועיים, לפי תכנית-האב של כל האזור הזה, אישרה ועדת התיכנון והבנייה של מרחב שלמה, לפי הצעת משרד התיירות, פיתוח אזור **טבה**, שהוא 10 קילומטר מאילת, זה יהיה פיתוח החוף והקמת שלשה כפרי-נופש.

השר מ. קול: למה לא הזכרת את שדה התעופה של צה"ל

מעבר לקו הירוק?

עוד אגיע לכך.

מר ר. אלובי:

בתקציב-הפיתוח של המינהל לשנה הבאה

יש כבר קו מים של 6 צול מאילת לשלשת כפרי הנופש.

מה המושג של "כפר נופש" שם?

השר ה. גבתי:

לא מכווין שם לבנייני-קומות. זה בנוסח

מר ר. אלובי:

הכפר הצרפתי שהקימו אותו - או בצורת

בונגלוס או בבנייה אחרת.

מי מקים אותם?

השר ה. גבתי:

מתכנן את זה משרד התיירות.

מר ר. אלובי:

משקיעים פרטיים מבצעים זאת.

השר מ. קול:

את התשתית הבסיסית של המפעלים אנחנו

מר ר. אלובי:

עושים.

למשרד התיירות יש מדיניות שאין הוא

השר מ. קול:

מקים בעצמו בתי מלון ואכסדיות, הוא רק

מתכנן אותם ומשאיר את הביצוע לקבוצים, למושבנים ולקפיטליסטים פרטיים

או צבוריים.

התישבות - 5.12.72

סודי ביותר

7.

מר ר. אלובי:

תיכננו בערך כ-2,000 מטות לשלשת

הכפרים. זאת באופן עממי מאד.

זה במרחק של 10 קילומטר מאילת.

כעבור שבועה קילומטר משם באזור הפיאורד

אושרה הקמת כפר גופש גוסף. יש כבר משקיע לכך.

אנחנו מגיעים לאזור של בביעות. המקום

הזה תוכנן כולו [redacted] להקמת ישוב, וגם למפעלי תיירות גוספים לא רק לישוב

הקיים.

יש שם עשרה חברים, 4 משפחות, 4 ילדים.

יש שם 150 מטות לאכסנה. ישנו חוף שפותח על-ידנו. יש שטח של ירקות

של 50-80 דונם שבפגע קצת בשטפונות האחרונים.

יוזמה אחרת של פיתוח התיירות באזור הזה

אינו קיים עדיין.

רק לפני שבועיים אישרה הועדה את התכנית של

המחלקה להתישבות על הקמת מושב בביעות. זוהי תכנית מפורטת ליישוב

90 יחידות. אני מניח שבשנת-התקציב הבאה יתחילו בהקמת המושב.

בביעות הוא במרחק של 80 קילומטר מאילת.

אנחנו גוסעים בכביש עוד 80 קילומטר ואנחנו מגיעים לדי-זהב, שהשם הקודם

שלו היה דהב. תיכנון דהב דומה בתיכנונו לבביעות. ישנה התחלה של ישוב,

12 חברים, 11 ילדים, קיימת מסעדה שהיא בחלקה התחלה של מיתקני תיירות.

אנחנו גוסעים עוד 80 קילומטר ואנחנו

מגיעים למרחק של 240 קילומטר מאילת, [redacted] למקום שנקרא מקודם

שארם-א-שייח, ושלפי ועדת השמות חולק המקום למעשה לשני אזורים, שמבחינת

התיכנון זהו שטח [redacted] אחיד, אבל הוא חולק לשני אזורים בעלי התפתחויות

שונות ובעלי מטרות שונות.

המקום האחד הוא אופירה, ושם צריך להיות

המרכז האזרחי. שם צריכה להיות התחלת הבנייה.

מר ר. אלובי:

המקום השני הוא בעמה, שמתוכנן על-ידי משרד

התיירות כאזור-תיירות, קיט ונופש.

האזור השלישי הוא מחנות צה"ל והתכנון הוא

של שירותים משותפים כולל מים חשמל וביוג.

באזור הרביעי, שהוא מרוחק יותר, נמצא שדה התעופה,

כולל הטרמינל.

פיתוח אופירה הוא הנושא העיקרי. לא אדבר על

התשתית, על עניין המים והביוג. יושב פה אדריכל שיוכל למסור פרטים על כך.

ישנו תכנון יפה בשביל כל האזור. אני מקווה כי לא נחזור על השגיאות שנעשו

באזורים אחרים.

תהיינה שגיאות חדשות.

השר ח. גבתי:

כאן לפניכם שני בנינים (מצב על המפה), והם

מר ר. אלובי:

בשלב בנייה מתקדם, ומשרד השיכון מקווה שעד

חודש ספטמבר הבנייה תיגמר. בשני בנינים אלה תהיינה 90 יחידות-דיור.

צה"ל מימן בנייתן של 45 יחידות דיור, שיוקצו לקציני צה"ל ומשפחותיהם.

יתר 45 יחידות-הדיור יוקצו ע"י משרד השיכון והמינהל והן מיועדות

בראש וראשונה לאנשים העובדים עבודת-קבע באזור הזה, אם אלה עובדי המדינה

או עובדי "אגד", עובדי בתי-המלון או עובדי בתי-המלאכה.

בתכנית שהוגשה על-ידי לשר הפיתוח - אין

אנחנו יכולים להגיע ישירות לשר השיכון - ביקשנו שתתקבל החלטה על הקמת

600 יחידות-דיור בשתי שנות תקציב, 300 בשנת 1973/74 ו-300 בשנת 1974/75.

איני חושב שאיש יודע היום - ואיני חושב שזה

גם חשוב לדעת - מה תהיה ההתפתחות כעבור עשר שנים. אבל חשוב לכולם

להגיע בהקדם ליחידת-מינימום של 700-800 משפחות הדרושה לישוב כזה על מנת

שיוכל לתת לאנשים היושבים בו את השירותים המינימליים, היינו בית-ספר

וגן, מוסדות חינוך כדי שאנשים יוכלו לחיות שם.

מר ר. אלובי:

אני רואה חשיבות ראשונה להגיע במהירות האפשרית לאותה יחידת-מינימום

שהיא יכולה לקיים קהלה תקינה, שבה יוכלו אנשים לחיות בתנאים

נורמליים. אני מקווה שבשנת התקציב 1973/74 תאושר בניית

300 יחידות-דיור.

אוניברסיטת הנגב אינה פותחת עדיין סניף

השר מ. קול:

שם ?

עדיין לא.

מר ר. אלובי:

אני רוצה להגיד משהו לזכות משרד

השיכון.

כשהוא משבח אותנו יותר מדי, אני חושש.

מר ש. אבני:

אדבר לזכות הצוות המקומי של משרד

מר ר. אלובי:

השיכון. מצאתי שם צוות העובד מספר

שנים ושעשה את עיקר העבודה. עובדים שם אנשים בלב ונפש, חלוצים ממש.

ככה הם גם אנשי משרד השיכון שם. למרות שלא נשאר להם תקציב, עשו את כל

ההכנות מבחינת התיכון, ובמדה שיאושר תקציב, לא יהיו עיכובים לגבי

התחלת הבנייה. דברתי על 600 יחידות-דיור. לגבי כ-400 גמור התיכון

להתחלת העבודה, ולגבי היתר התיכון הוא בשלב מתקדם.

ועוד הערה. נתנו כמאה מגרשים לבנייה

פרטית של חצי דונם כל מגרש.

לוילות ?

השר מ. קול:

לא. מבנים של בתים. ואני מקווה שכעבור

מר ר. אלובי:

חודש או חדשיים, לאחר שהיועץ המשפטי

לממשלה יקבע הצד המשפטי של התנאים - הוא מוכרח לעשות זאת גם לגבי

המשתכנים בבתי הגדולים - יקבע המינהל יחד עם משרד השיכון ועם מינהל

מקרקעי ישראל סופית את התנאים לגבי אופירה, וכפי שנקבע על ידי שר

הפיתוח לגבי אלה, שיאושרו על ידי ועדת האיכלוס כמשתכני-קבע, יוכלו

מר ר. אלובי:

הם ליהנות מאותן ההלוואות המתקבלות במסגרת משרד השיכון. כמובן התנאי הוא שיאושרו על ידי ועדת האיכלוס כמשתכני-קבע עם משפחותיהם. לאלה תהיה זכות עדיפות. במדה שברישום לא יישארו מגרשים בוספים, בציע את אלה בהגרלה. אני מדבר על תכנית שצריכה עוד לבוא לאישורו הסופי של שר הפיתוח. לפי ההצעה שלנו לא יקבלו אותם האנשים כל עזרה ממשלתית, לא בתשתית ולא בהלוואות.

השר י. גלילי:

התכנית הזאת מוסכמת עם משרד השיכון ?

מר ר. אלובי:

היא מתואמת אתו.

מר ש. אבני:

עדיין אין היא מוסכמת.

מר ר. אלובי:

לא אמרתי מוסכמת אלא מתואמת.

השר מ. קול:

מה עם הבדואים ?

היו"ר השר י. גלילי:

אני מבין שהתכנית של "בנה ביתך באופירה" היא בדיון בין משרד הפיתוח ובין משרד השיכון.

מר מ. זורע:

זה בידי מינהל מקרקעי ישראל.

השר ח. גבתי:

כדי לדייק: תכניות הבנייה מחולקות לשני חלקים. ישנה תוספת של כך וכך מאות יחידות-

דיור כדוגמת אותן 90 יחידות-הדיור שמשרד הפיתוח בונה בבתיים גדולים, שהן תועמדה בתנאים כפי שיוחלט עליהם, הן תועמדה לרשות המשתכנים. אחרי כן יש שם מספר מגרשים שאותם יעמידו לרשות אנשים שיבנו את הבתים שלהם על חשבונם. גם כאן זה מתחלק לשתי קטיגוריות: אלה שיהיו משתכני-קבע; עליהם דברתי עם שר השיכון שתבטיח להם אותן ההלוואות שנותנים בארץ ליהודים שהם בונים בעצמם שיכונים, היינו משכנתאות המגיעות לאחוז מסויים של ערך הבנייה. ועכשיו ביחס לאלה שירצו לבנות שם, אם יהיו כאלה, שירצו לבנות לעצמם שם שיכון-קבע מבלי שיגורו שם.

היו"ר השר י. גלילי:

מה זאת אומרת מבלי שיגורו שם ?

השר ח. גבתי:

זה יהיה בבחינת בית שני; נוסף לאיזה
"אוהל או צריף" שיש לאדם בהרצליה, ירצה

שיהיה לו בית שני במרחב שלמה ששם יוכלו לגור בחורף או בקיץ.

השר ב. פלד:

ואז שר האוצר ישאל: איפה הן 50,000 הדירות
הריקות?

השר ח. גבתי:

אם לא יהיו די קופצים על מגרשי-קבע,
נעמיד חלק מהמגרשים לאלה שירצו לבנות

את בתיהם ללא כל תמיכה ממשלתית נוספת.

על זאת היתה לי שיחה עם שר השיכון. הוא

אמר שהוא מסכים לתת למשתכני הקבע משכנתאות כפי שנותנים אותן במקומות
אחרים. אבל הוא לא נכנס לבקודה השבייה.

השר ב. פלד:

האם אין זה חורג מתחום ההחלטה שנתקבלה
בממשלה?

השר ח. גבתי:

היתה החלטה רק על מאה הראשונות.

היו"ר השר י. גלילי:

לכן כל תוספת מתכוונת רק למשתכני-קבע
ולעובדי-קבע במקום.

שאלתי על מה שנקרא "בית שני". הממשלה

עומדת עדיין בתקופת "בית ראשון". המעבר לבית שני לא אושר עדיין.

מר מ. זרוע:

ביחס לבית שני, האם הכוונה שיהיו תנאים
מוזלים לאנשים אלה? האם הכוונה היא

שדמי-החכירה יהיו אפסיים?

השר מ. חזבי:

על כל פנים תקופת הבית השני היתה תקופה
של תורה שבעל פה..

מר ר. וייץ:

אז נוצרה התורה שבעל פה.

מר ר. אלובי:

חוזר אני לסקירה שלי.

משרד החנוך והתרבות אישר למשרד הסיכון

בתקציבו הקמה לאלתר של 6 כתות בית ספר ושני גני ילדים, והוא מתכוון לגמור את בנייתם לקראת התחלת שנת הלימודים הבאה, היינו לספטמבר 1973, בשביל אותן 90 המשפחות שייכנסו לדירות, כי אלה יהיו משפחות עם ילדים. אשר למוסדות צנור, במצא בבנייה "בית החייל", והוא יושלם בשנה הבאה. אבל לפי הסכם עם משרד הבטחון, ישמש בית זה לכלל האוכלוסיה שתגור שם. זה יהיה מרכז תרבותי.

השר ח. גבתי:

כל העם צבא !

מר ר. אלובי:

הושג הסכם עקרוני עם מרכז קופת חולים,

ששירותי הבריאות יינתנו על ידי משרד הבריאות

באמצעות קצין מטה לעביני. בריאות. תהיה אוכלוסיה די גדולה באזור. בעיקר יחריף המצב כאשר ייכנסו לשם לדירות-קבע. כמו כן בקבע עם מרכז קופת חולים שבשנה הבאה יתחילו להקים את המרפאה המרכזית של קופת חולים באופירה, ויבואו גם לאיזה הסדר מוסכם ביניהם ובין משרד הבריאות לגבי משק שירותי הבריאות.

לגבי שירותי צנור יוקם בשנת התקציב הבאה

גם מוסד חשוב כמו תחנה לאם ולילד. יש להניח ששם יהיו הרבה ילדים.

אוישר הקמת תחנה קבועה ל"אגד". היום

ישנו שם מוסך. כנראה שכעבור חודש או חדשיים יתחילו לבנות תחנה בעלת שלש קומות, בניני משרדים, חנויות לצרכים שונים, גם להשכרה. יהיה שם גם בנק פועלים. אני מניח שכל מיני מוסדות הנמצאים כיום בצריפים ארעיים ישכנו במבנים קבועים.

השר מ. קול:

בחוף גם מרכז ל"צרכים המוניטריים", היינו

לשירותים, בשביל המטיילים.

מר ר. אלובי:

משרד המסחר והתעשייה הקים מבני-המלאכה

ויש שם 18 יחידות לבתי-מלאכה. הבנייה

מר ר. אלוני:

היא בשלב גמר, ואני מבין שבפברואר או במרס יכנסו בתי המלאכה לפעולתם. יהיה שם סופרמרקט ויפעילו את יתר השירותים. אני מקווה שמשרד המסחר והתעשייה ימצא מתקציבו עוד סכום לבנות מבנים נוספים לבתי-מלאכה, כי יש עוד עשרות בקשות של בעלי המלאכה.

קרית הממשלה נמצאת במספר צריפים ישנים מאוד, שהעבירו אותם ממקומות שונים. נראה לי שיהיה הכרח כבר בשנה הבאה להקים מוסדות בבנייה רצינית יותר. בראש וראשונה צריך יהיה להושיב את משטרת ישראל בבנין קבוע. כדי להשליט שם חוק וסדר צריך גם לדאוג לכך שיהיו מספר חדרים לבית המשפט. החדרים נמצאים במצב גרוע.

לגבי אזור בעמה, שהוא אזור התיירות, קיימים

היום שני פרויקטים. בנאות אופיר קיימים 28 בונגלוס ועומד להיגמר מלון בעל 4 קומות ובעל שלושה כוכבים. יהיו שם 72 חדרים. הבנייה הולכת שם לאט. הפרויקט השני הוא לכפר נופש וקראוואן. בסך הכל יהיה שם מקום ל-400 מיטות, מהן 200 בבנינים ו-200 בבוונגלוס. אושרו להקמה תוך השנה הבאה שני מועדוני צלילה. מעניין מאוד המשקיעים הוא גוי משוייץ שיש לו מועדוני-צלילה גם במקומות אחרים. יהיה שם גם מתקן להארכה. יוקם שם מפעל של "ארקיע", בנין ושירותים בעיקר לאלה הטסים בארקיע. הקימו שם שדה תעופה וטרמינל יפה. זה יפתח על ידי משרד התחבורה בחודש פברואר או מרס.

לגבי א-טור אין לי מה לומר.

אשר לאנו-רודס: שיפצנו שם 50 מבנים למשפחות

העובדים. בשלבי שיפוץ נמצאים עוד שלושים מבנים. בסך הכל ישנו פה 80 משפחות, ש-85% מהן הם עובדי "חברת בתיבי נפט".

יש כאן שתי אכסניות למטיילים, ובהן בסך הכל

500 מיטות. ישנם שירותי מינימליים, גם בית ספר וגן ילדים.

בקשר לסנטה קטרינה יש קשיים גדולים מאוד עם

המצור. זה יצר כבר עימות בין הנזירים לבין השלטונות הישראליים.

קיים שדה תעופה וטרמינל. בשנה הבאה תוקדש

מר ר. אלובי:

יותר תשומת לב להקמת שירותים מינימליים ומבנים לאיכסוסם של תיירים ושל מטיילים.

הבקורה האחרונה היא לגבי הטיפול

במעוטים, בדואים. בסך הכל ישנם באזור זה כ-8,000 בדואים והם

מפוזרים במקומות שונים. רק לפני חדשים מונתה ועדה על ידי ח'א גזית

עקב אי הבנות בין המתישבים ובין הבדואים. (השר מ. קול: קבאה.)

הועדה סיימה את עבודתה והגישה את המלצותיה שנתקבלו על ידי שר הבטחון

והן אומרות שיש לכלול את הבדואים בתיכנון הפעיל של פיתוח האזור. בתקציב

של השנה הנאה בכללה כבר הקמת 4 מרכזים של בדואים.

זה מה ששר האוצר קורא לו "המשימה

היו"ר השר י. גלילי:

החמשתית".

מרכז אחד הקיים ליד דהב כולל שירותי

מר ר. אלובי:

חוף ומקום לסירות, כך שלא יקרה כמו

שקרה בעבר עם חלק גדול של תיירים, כי כאשר ירצו לראות בדואי עם גמל,

לא יצטרכו לבוא למשוב בביעות או דהב, אלא יבואו למקומות המגורים של

הבדואים, ששם הם חיים ושם הם מתפרנסים. זה ייצור איזה תשתית. יהיה

שם בית ספר ותהיה שם אספקת מים.

הקמת המרכז השני לבדואים תהיה בבניעות.

היא כבר בכללה בתקציב של השנה הבאה. המרכז השלישי יהיה באזור פיראן,

המרכז הרביעי באזור סבטה קטרינה.

בנוסף לכך יוקמו שני מחנות מסודרים

לפועלים. רובם רוצים להשאר לגור עם משפחותיהם. אבל ישנם מאות

פועלים העובדים ב"חברת בתיבי נפט" והם חיים בתנאים תת-אנושיים.

מחנה אחד הוא בשלב גמר הקמתו, במחנה השני יתחילו תוך 4-5 חדשים. יוקם

גם מחנה באבו זבימה ובשארם-א-שייח. אלה יהיו מחנות

מר ר. אלובי:

יפים ומסודרים, עם אספקת מים ושירותים בשביל הפועלים. אלה לא יהיו מבנים בשביל משפחות אלא בשביל אותם הבדואים העובדים בפיתוח האזור.

מר י. איגס:

את נביעות אנחנו מתכננים יחד עם משרד התיירות ועם מחלקת ההתישבות. חלק גדול מפרנסת חברי המושב יהיה בתיירות. השקעות משרד התיירות בשלב א' הגיעו לסכום של $3\frac{1}{2}$ מיליון ל"י. עכשיו מוגשות למרכז ההשקעות תכניות להשקעות, ויש להביח שהן תאושרנה תוך שבועיים או שלשה שבועות כמפעל מאושר.

יש הגדרה למשבצת שבה יושב הישוב.

עוסקים בפיתוח המים. ישנן 2-3 בארות שהן בתוכנית היום כ-70 קוב לשעה, כיום מפעילים רק 35 קוב לשעה.

לקראת התקציב של השנה הבאה אנחנו

עומדים להתחיל בקידוח רביעי. שני הקידוחים הקודמים בותרים מעט מים. כיקוימים ההערכה המים באזור היא לשלוש רבעי מיליון קוב מים, כיום יש רק רבע מיליון.

הישוב מונה כיום 22 איש. סולל בונה

מקים שם 50 יחידות. איפשרנו להם מיקום תיירות ופיתוח שירותי חוף. השקענו שם קרוב ל-2 מיליון ל"י, ובשלב הקמה נמצא בניין השירותים על החוף וההמשך. אנחנו מטפלים גם בעניין הביוב בשיתוף פעולה עם משרד השיכון.

הוא יהיה משותף למחנה הנופש ולישוב עצמו. אנו מקימים כיום במחנה הנופש של 350 בעלות אלף ל"י. יש שם גן ירקות. בשנה שעברה הקיף 40

דונם, השנה 80 דונם. הוא נפגע קצת בשטפונות האחרונים, אבל אני מקווה שיוציאו 70%-80% מהמתוכנן. בכל אופן השטפונות לא פגעו כל כך בגן עצמו.

לקראת השנה הבאה הולכים להקים באמצעות

מר י. אייגס:

משרד השיכון את הישוב. כבר מתחילים השנה להכשיר את הקרקע. כבר אושר התקציב ל-30 יחידות דיור. כדי לקלוט עוד אנשים שפנו בננו בינתיים 10 מבנים זמניים. כאשר יהיה שיכון-קבע, אפשר יהיה לקבל עוד חברים נוספים.

ביחס להמשך התיירות, אנחנו רוצים להפעיל שם סיורים מדבריים. יש לנו מועדון-צלילה במשותף עם "מועדון צלילה ים תיכוני". ישנן גם סירות מיוחדות. עוד נוסף לטפל בנושאות התיירות. אושרה הפיכת תצפית דהב לישוב בסטטוס רגיל. הישוב משתייך למושבי "העובד הציוני". בנינו שם עד היום 15 יחידות-דיור זמניות. ישנם במקום 22 חברים עם ילדים. הפיתוח העיקרי מתרכז בשירותי החוץ ובמסעדה הקיימת. אני מקווה שיתחילו בשבוע הבא בהכשרת הקרקע לקראת הרחבת התיירות באזור. אנחנו עומדים להזמין לשם עוד 30 בונגלוס, כדי שלקראת עונת הפסח אפשר יהיה לקלוט את התיירים שיבואו לשם.

אנחנו עוסקים בדהב גם בנושא הדיג בצורה די מוצלחת. מקורות המים מושגים על-ידי התפלת מים מליחים בתפוקה של 32 קוב ליממה. זה מספק פחות או יותר את הצרכים של היום. יש הצעה להקים מפעל מאושר לתיירות בסכום של $6\frac{1}{2}$ מיליון ל"י ומרכז ההשקעות אישר את בקשתנו לפני שבוע. אנחנו מקווים שמשרד התיירות יאשר גם את הלואות הפיתוח.

אנחנו עומדים לבצע תכנית שסיכמנו עם משרד התיירות על סכום של 6 מיליון ל"י. התכנית כוללת 140 יחידות-תיירות מוצמדות. בשלב ראשון נבצע רק 70 יחידות כאלה, 60 בונגלוס, מסעדה ל-350 אוכלים ושירותי חוף כלליים.

ד"ר זוסמן:

אני רוצה קודם כל להסביר את הצד

המוסדי שהיה בתיכנון. הצוות, שהכין

את התכנית הזאת, מונה על ידי הועדה לתיכנון ולבנייה של מרחב שלמה.

הצוות הגיש לוועדה זו את התכנית. התכנית הקודמת, שהיתה בלתי מעודכנת,

אושרה בוועדה. התכנית הנמצאת בפניכם היא תכנית מעודכנת.

המשך הדברים רשמה ת.כ.

מה ראינו בתכניות אלה? באזור זה ישנה

התפתחות רבה מבחינת הפתוח האזרחי, וכתוצאה מסדרה של החלטות

המתקבלות והולכות, נוצרה שם התפתחות אזרחית זו. הנקודה שצריך

להדגיש היא, שמדובר כאן במדבר גדול המשתרע לאורך מאות

קילומטרים, והנקודות בהן יכול להיות פתוח מסודר מבחינה טופוגרפית

הן מוגבלות. לכן, אם אפשרויות הפתוח לא תהיינה מתואמות, במשך

הזמן ייווצרו קונפליקטים בין הגורמים הפועלים בשטח. צריך יהיה

להסדיר את הפעילויות הבודדות והנפרדות, תוך ראייה כוללת, ובכך ראינו

את המטרה העיקרית של התכנון. לא ברור היה לנו על איזו מסגרת

צריך לתכנן, לכן בנינו שורה של אלטרנטיבות, תוך גישה האומרת כי

בכל שלב נתקדם כך שנסגור מינימום של אופציות.

אני רוצה להציג את התכניות המטפלות בחוף המזרחי

חוף אילת ואזור סנטה קטרינה. האזורים המרכזיים שלגביהם ראינו אפשרויות

פתוח בטווח ארוך, עם מרכז עירוני גדול יותר באופירה. מיד אנקוב

במספרים בקשר לגודלו של כל ישוב כזה וטווח התכנון של. כמו כן

תכננו ישוב לא גדול בדהאב, ישוב לא גדול בנואיבה ובסנטה קטרינה

מרכז לתיירות, אך לא מרכז התישבותי.

מבחינת מערכת הכבישים, המערכת היא פשוטה.

תוכנן כביש לאורך החוף, וכביש מנקודה במחצית הדרך בין נביעות,

דהאב וסנטה קטרינה, ישנן כמה אלטרנטיבות, ואנו ממליצים על כביש אחד

שהקמתו כרוכה בהשקעות גדולות יותר.

עד 1985, אנו מדברים על 10 אלף נפש באזור אופירה, במסגרת התכנון האזורי, ועוד 400-500 נפגש בכל אחד מהישובים די-זהב ונואיבה ומספר קטן מאד של אנשים בסנטה קטרינה, לשרות התיירות.

השר י. גלילי:

10 אלפים כולל אנשי צבא?

ד"ר פ. זוסמן:

כולל אנשי צבא שישבו שם דרך קבע, אך לא אלה שיהיו שם לצורך שרותם בלבד, וביתם יהיה במקום

אחר.

השר י. גלילי:

10 אלפים שישבו קבע באזור.

ד"ר פ. זוסמן:

נוסף לכך אוכלוסיה זמנית של תיירים, אשר יבואו ליומיים שלושה. אלה יגיעו ל-3000-2000, תלוי בעונה. זוהי המסגרת מבחינת גודל האוכלוסיה.

סקורות הקיום: סקורות הקיום אשר הבאנו בחשבון הם בראש וראשונה תיירות. לאחר מכן עבודות בטחון באופירה, בבסיס שיקום שם ושכבר עכשיו מתבצעים השלבים הראשונים בהקמתו. נוסף לכך מדובר בכל השרותים אשר מלווים את הישוב, שרותים צבוריים ואחרים. במידה ויימצאו אוצרות טבע בסביבה, יהיו מקומות עבודה נוספים. ישנה אי וודאות לגבי אוצרות טבע. את המספר של 10 אלפים נפש, אי אפשר לבסס בשום פנים ואופן על סקורות התעסוקה שצינתי. על אלה אפשר לבסס רק 5000-5500 נפש, והתוספת צריכה להתבסס על סקורות קיום אחרים, שכרגע אינם ברורים, אך וודאי יופיעו בתהליך הפתוח. אלה צריכים להיות סוגים של פעילות כלכלית, שהרחוק ממרכזי אוכלוסיה של ישראל אינו מהווה לגביהם הגבלה רצינית. כאמור, אנו מתכננים על 10 אלפים נפש, שמתוכן ל-5000 נפש יהיו מקורות תעסוקה בבטחון, בשירותים,

ד"ר פ. זוסמן

בתחבורה ובתעשיה, במידה שזו תתפתח.

אשר לתכנית מפורטת בכל אחד ואחד מהישובים:

אתחיל באופירה, קודם כל במסגרת של התכנון הפיזי, ולאחר מכן בהרכב האוכלוסיה ובתעסוקה. המסגרת האזורית של אופירה נתונה במפה הזו. העיר מרוכזת סביב מפרץ שרם-אל-מויאה. במקום יותר רחוק תימצא התעשיה שלא כדאי לקרבה לעיר. נעמה, הוא אזור תיירותי מובהק אשר יהווה פרבר של אופירה, ואנשים שיעבדו בו יגורו באופירה. המצב היום הוא שה"מגף" תפוס ע"י הצבא, וכך גם אזור החוף. ביום מן הימים יהיה הצבא מעוניין לפנות את ה"מגף" ולהקים בסיס במקום אחר (מצביע על המפה), אך זהו שיר מזמור לימים רחוקים. במידה וה"מגף" יתפנה, הוא יהיה מתאים ביותר לתיירות. הדברים המושכים ומהווים נקודת מוקד, הם דווקא המפרצים שנמצאים כאן, והבניה מתוכננת להיות בניה של עיר מאורכת סביב המפרצים. השטח המתאים לכך מבחינה טופוגרפית מוגבל מאד, ולכן מחייב בניה בצפיפות גבוהה. זה מחייב גם בגלל הצורך ברכוז התשתית, וגם בגלל תנאי המגורים הקשים והצורך למזג את האויר בצורה אינטנסיבית. (מצביע על המפה) באזור הזה הבניה לא תהיה צפופה, וכבר הוחל בה. באזור השניה הבניה תהיה יותר לגובה, ובה טרם הוחל. בצורת המתכנן השתתף נציג של משרד השכון, והוא כמעט בעל הרעיון העיקרי לגבי שיטת הבניה.

האם אינכם מציעים שום דבר לגבי האיים?

השר מ. קול:

לא.

ד"ר פ. זוסמן:

בנעמה יהיה אזור תיירות מובהק, והתכנון שלו

נעשה בעיקר ע"י אנשי משרד התיירות. אני רוצה לציין כי התכנון של משרד התיירות מבוסס על תחזית אנשי המשרד לגבי תנועת התיירים, והם אמרו מה יהיו

ד"ר פ. זוסמן

מתקני התיירות שצריך יהיה להקים. בעיר עצמה יהיו מרכזי תיירות, שרותים וכו'. נעמה יהיה אזור תיירות טהור. אזור החוף המתאים לפעילות של שפת הים הוא מוגבל (מצביע על המפה). הכוונה היתה לנצלו בצורה שתאפשר תיירות מן הסוג שנשאר במקום, תיירים מחו"ל וטיילים מהארץ, אשר באים לזמן יותר ממושך, וכן תיירות עממית. הובטח כי כל החוף יעמוד לרשות התיירות הזו.

נקודה צפונית יותר היא דהאב, שגם היא

מתוכנן כמרכז תיירות, ואין שום אפשרויות קיום אחרות בה.

גם צלילה.

השר מ. קול:

את זאת אני כולל בתיירות.

ד"ר פ. זוסמן:

אני רואה כי לאחר ועידת הליברלים העצמאים, השר קול מציע התפשטות לאיים.

השר י. גלילי:

אני רוצה שתוף תיירות עם סעודיה.

השר מ. קול:

מבחינת המים אי אפשר לפתח באזור חקלאות

ד"ר פ. זוסמן:

קונבנציונלית, אלא חקלאות ימית. המים

באזור יקרים, וגם לאחר שיעברו תהליכי המתקפה בשיטות המקובלות, יהיו יקרים.

השטח המתוכנן הוא ליד מפרץ אל קורה, כאשר המתכונת היא של כפר נופש. האזור

המתוכנן לחקלאות ימית, נמצא באזור זה (מצביע). כל האזור הוא אזור של

שמורות טבע.

הגישה לגבי היחסים עם הבדואים היתה, שיש

עד כמה שאפשר לפגוע פחות בזכויות הבעלות שלהם. ב. ליצור הפרדה בין ישוב יהודי לישוב בדואי הקיים; ג. שהבדואים הם גורם בשטח, שצריך לדאוג לפתוחו אשר מסייע לפתוח היהודי. הרכוז הבדואי הוא בדהאב (מצביע). המקום היה מוכה רוחות ולא נוח לישוב. בעזרת טכנולוגיה אפשר להפכו לאזור נוח יותר.

על איזו אוכלוסיה מדובר במרכז לבדואים?

השר י. גלילי:

אני לא זוכר כרגע. כנראה כמה מאות, קרוב

ד"ר פ. זוסמן:

לאלף. אני רוצה לומר משהו בקשר לאופיים.

הם נודדים, ויש עונות בהן הם באים במספרים יותר גדולים לאזור החוף, בעיקר בעונת התמרים. בעונות אחרים, הם נמצאים יותר באזור ההררי. לכן קשה לדבר על מספר קבוע. אני מניח כי עם ההתפתחות הכלכלית, הם ימצאו תעסוקה קבועה, ויקומו ישובי קבע של בדואים. המרכז של היום נועד לשרת את האוכלוסיה המקומית במתכונת חייה הנוכחיים. ברור שלקראת 1985 צריך יהיה לחשוב על משהו יותר יסודי, והתכניות כרגע לא קיימות אלא בתהליך של הכנה.

הנקודה הצפונית הבאה היא נביעות, ופירוס

התכנית לגביה מופיע כאן. ראינו בה ישוב של כ-400 נפשות. אנו מביאים בחשבון ש-60% מן האוכלוסיה יהיו את כח העבודה במקום, כי זוהי אוכלוסיה צעירה, שאחוז ניכר מקרב הנשים בה עובדות, ולכן אחוז כח העבודה גבוה מאשר באוכלוסיה הרגילה.

בנואיבה ישנם האוצרות המתאימים לאתרי תיירות,

ויש אפשרות לפתח בה חקלאות המבוססת על הקרקע עם פוטנציאל מים של 3/4 מליון קוב. המים באזור טובים, ואפשר יהיה לפתח בו מקורות חקלאות.

מר י. לרדמן:

אנו קודחים עתה בצומת דהאב, ומקווים כי
המים שיימצאו לא ידרשו תהליך השבחה.

ד"ר פ. זוסמן:

תוך כדי פעילות יתבררו דברים שלא ידענו
או שנוכח [redacted] כי חשבנו על דבר אחד,

והתופעות תהיינה אחרות. הדברים עוברים שנויים, אך השנויים אינם
מהותיים. גם כאן אנו רואים הקמת מרכז יישובי, לא רחוק מן המפרץ.

הבדואים מרוכזים באזור זה בשתי נקודות,

בנסיים וכנויבא אל מדינה. יש להם זכויות בעלות על התמרים. מוצע
להקים את הישוב שלהם באזור נסיים, [redacted] באזור הצפוני מוצע
להקים אזור תיירות פתוח, לתיירות עממית, ואזור תיירות יותר יקר.
האזור הזה מיועד לחקלאות ימית, במידה ויתברר כי יש לכך פוטנציאל.
המדובר בצורת מעבר בין הדייג המקובל שם עתה לבין דייג כפי שאנו
מכירים אותו.

אם מדובר רק על האזור המזרחי,

של חוף אילת וסנאה-קטרינה, אנו חוזים בו אוכלוסיה כוללת אפשרית
של 15-17 אלף נפש ב-1985. זה כולל גם תיירים. ההשקעות בפתוח הן
השקעות גבוהות יחסית לאוכלוסיה, והן יכולות להגיע ל-700-600 מליון
עד 1985, רק ממקורות צבוריים. בנוסף לכך צריך יהיה השקעות ממקורות
פרטיים. בסכום של 150-200 מליון, אם מישהו יקים מפעל לבלוקים או
את ביתו, זה יהווה 20% מההשקעה, כאשר החלק העיקרי שלה צריך לבוא
ממקורות צבוריים. ההשקעה למשפחה היא גדולה מאד, במחירים של היום,
והיא נאמדת בסביבות 160-170 אלף ל"י. מחירה של דירה בלבד יכול
להגיע ל-100 אלף ל"י.

מר אבני:

כבר היום הוא מגיע ל-150 אלף ל"י,

ד"ר פ. זוסמן:

אני מקבל את הדעה שצריך להוסיף עוד 10% עבור
התיקרויות, מאז התקופה בה ערכנו את התכניות,
ואם נוסיף את ההשקעות הפרטיות, אפשר להגיע ל-900 מליון ל"י.

השר ח. גבתי:

מליארד ל"י ל-3000 משפחות.

ד"ר פ. זוסמן:

באשר למים, יש כמה אפשרויות. לגבי נואיבה,
ישנם מקורות המים עליהם שמענו. אלה הם

מים באיכות טובה, בהיקף של $3/4$ מליון קוב. כמה שנוגע לדי-זהב, שמענו
כי יש שם מים רבים באיכות נמוכה הדורשים השבחה. אם יתברר שיש מים באיכות
טובה - זה מעבר לחשבון. אשר לשרם-אסייך, במקום עצמו, ניתן להפיק בשאיבה
כמות קטנה של מים, אותה לא צריך להביא בחשבון, כי גם הם באיכות לא טובה.
מים באזור זה ניתן להפיק משני מקורות: א. ע"י התפלה; ב. אם ימשכו
צנור מים מא-טור, שהוא עשיר במים. התפלת מ"ק של מים במתקנים שיש לנו
היום, עולה 2 ל"י.

מר ר. אלוני:

5 ל"י בדיוק.

ד"ר פ. זוסמן:

זה במתקנים קטנטנים. המים שאנו מפיקים
באילת עולים 2 ל"י למ"ק. אני מדבר עתה

על מתקנים ל-1985. ב-1985 יעברו מתקנים מסוג אלה שפועלים באילת. אם
רוצים לבסס את אספקת המים על מים מותפלים, צריך להביא בחשבון מים שעלותם
תהיה 2 ל"י למ"ק ב-1985. אם רוצים למשוך צנור מא-טור, זה אומר צנור לאורך
80 ק"מ, והדבר יהיה זול יותר ככל שכמויות המים תגדלנה.

השר מ. חזני:

האם יש איזו ודאות שהיא לגבי כמויות המים

בא-טור?

ד"ר פ. זוסמן:

בא-טור יש כמויות גדולות של מים, אשר יכולות

לספק את התצרוכת העירונית. השאלה היא עד כמה

הם יכולים לספק גם את הצרכים החקלאיים. ההערכה היא שיש שם מליוני

מטר מעוקרים של מים לשנה. מסגרת התכנון בינתיים היא של אזור מפרץ אילת, חוף אילת וסנטה קטרינה.

השר ח. גבתי:

בקשר לאופירה, אמרת שפני השטח קשים ואפשרויות

ההתפשטות הן מועטות. בהנחה שהשכון יהיה

צפוף ואינטנסיבי מאד, לכמה נפשות ניתן להגיע בשטח המוגדר היום כאופירה? אני מתכוון לאוכלוסיה קבועה.

ד"ר פ. זוסמן:

אם אקח את אזור שרם-א-מויאה, אפשר להגיע בו

ל-10 אלפים נפש. אם רוצים להגדיל את האוכלוסיה

צריך להתפשט ל"גף" באזור מפרץ שלמה, וזהו אזור הנמצא מעבר לאופק התכנוני שלנו.

השר ח. גבתי:

מבחינה טופוגרפית, זוהי משימה כבדה?

ד"ר פ. זוסמן:

לא, אך זה מפזר את העיר למרחקים יותר גדולים.

המשימה הבנייתית היא הקשה, כי צריך יהיה להקים

מבנים יותר גבוהים ולספק את צרכי הקיום של אזרחי ישראל ב-1985. צריך

יהיה לדאוג שם למזוג אויר במידה גבוהה מאד, ומדברים שם אפילו על מעברים

ממוזגים בהם יעברו האנשים.

השר מ. קול:

אני רוצה להעיר כמה הערות קצרות מאוד: הבעיה הראשונה לדעתי היא בעיית שדה התעופה הבינלאומי

באזור הזה, בשטח קרוב לאילת או באיזה שהוא מקום בקו שבין אילת לאופירה. התיירות תתפתח, ותתפוס מקום חשוב בפתוחו של האזור כולו. כל ח' ברות התעופה וסוכני הנסיעות היו רוצים בחלק ניכר של השנה, לנחות ישר באזור זה. האקלים בו מיוחד במינו, דבר כזה אין באירופה. היו פניות מצד כמה חברות, שהיו רוצות להטיס את מטוסייהן לכאן, אך המצב בשדה התעופה באילת אינו מאפשר זאת. איני יודע אם שדה התעופה הצבאי באילת יהיה כמו זה שבאופירה, שניתן להשתמש בו גם לצרכים אזרחיים, אמנם רק לאל-על ולא לחברות אחרות. הייתי רוצה כי יתקיים דיון על עניין הקמתו של שדה תעופה אזרחי באזור זה.

ד"ר פ. זוסמן:

הצוות הביא בחשבון שיהיה שדה תעופה בינלאומי באזור.

השר מ. קול:

לדעתי הוא צריך להיות עוד לפני 1985, אם רוצים לפתח תנועת תיירות גדולה. אנו בונים היום 1500 חדרים באילת, ועד סוף השנה הבאה יהיו כה 2500 חדרים. לכן שדה התעופה מתבקש כדבר חיוני.

אשר לסנסה קטרינה, בעקבות מדיניות שקודם

דובר עליה היו ר, השר גלילי, אני רוצה להעיר כי הצענו לנזירים עזרה בשפוץ האכסניה שלהם, כדי שתהיה ברמה נאותה יותר, מאחר והשרותים שם אינם נסבלים היום. כאשר פנו אלינו משקיעים בעניין הקמתו של בית

השר מ. קול

המלון באזור הזה. אמרנו כי אין זה נמצא אצלנו בעדיפות ראשונה. אם הם רוצים לבנות בכספם, נמליץ על-כך, אך אם הם רוצים תמיכה כספית, אין דחיפות להשקיע שם כמה מליונים, כי ישנן עדיפויות אחרות בשטח שבין אילת לאופירה.

דבר שלישי שרצייתי להעיר עליו הוא בעית המים. לדעתי, אם רוצים לפתח שירותי תיירות, ויש סכויים שיפותחו כי האזור הזה מוקדש לתיירות, אנו מוכרחים למצוא פתרון לבעית המים, כדי להוזילם. לא יכולה להיות תיירות גדולה במקום בו המים כה יקרים. אני מציג זאת כבעיה רצינית מאוד, מבחינת הסובסידיה והאפשרויות להשקיע במים. המחירים של היום אינם מאפשרים תיירות גדולה, ומכיוון שהולכים להשקיע כל-כך הרבה כסף באופירה ובנואיבה, אי אפשר יהיה להשקיע מבלי שענין המים יובטח. רוצים אמנם שהבדואים יעבדו במפעלי התיירות באזור, אך אנו זקוקים לאוכלוסיה אשר תשרת את הפתוח הזה, לכן בעית המים היא בעיה מרכזית.

כמה משלמים בתי המלון הקיימים בעד מים?
האם הם משלמים את המחיר הראלי?

השר ח. גבתי:

הם אינם משלמים את המחיר הראלי, אך הם מוגבלים מאוד כי אין להם מים.

השר מ. קול:

הם מוגבלים במים, אך אתה דברת על יוקר המים.

השר ח. גבתי:

אך גם זה גורם בתחשיב. אם התיירות תתפתח

השר מ. קול:

השר מ. קול

למסמדים יותר גדולים, הדבר עלול להפריע. דווקא לאזור זה, שבין אילת לאופירה, יש משקיעים, לכן בעית המים חשובה מאד.

אני מציע כי נהיה זהירים מאוד במה

שנוגע לשטח הבדואים, כי איני יכול להעלות על הדעת שנבצע שם פעולה מבלי שהם ירגישו עצמם שותפים לה ויהנו גם בשטח זה. אחרת עלולות להתהוות שם מתיחויות גדולות.

מר ר. וייץ:

למחלקה להתישבות יש הערה לגבי התכנון. אני

רוצה להביא הצעה לשנוי מהותי מסוים

בדרך העבודה לטווח ארוך, ואת מה שאומר בתכלית הקצור, אניח אחר-כך על השולחן עם כל החשובים הדרושים. אני חושב שתכנית העבודה שהונחה לפנינו לא הביאה בחשבון שני גורמים: א. אזור זה הוא המתאים ביותר מבחינת תנאיו לפתוח חקלאות של חממות, שאין ספק כי תהווה אחד הענפים הרווחיים ביותר. השוק ההולך ומתרחב ותנאי הטבע, האקלים וכמות האנרגיה באזור, אין ספק שכל אלה מאפשרים חקלאות ברמה גבוהה, גם בהתחשב במחיר המים. במידה שנוכל לפתח חקלאות בקנה מידה רחב יותר, מחיר המים יהיה נמוך יותר. אביא חשובים כלכליים מלאים אשר מוכיחים שגם בסדרי גודל של מים כמו באילת, הדבר כדאי וחשוב.

אני מצטרף להערה של סיקו בענין חקלאות

ימית. אין ספק כי קיימים תנאים טובים באזור והשוק לפרי חקלאות הים, כמו שרימפס ודברים אחרים האסורים באכילה בארץ, הוא גדול. אין ספק שהדבר ניתן, והיה רצוי להתחיל בנסיונות בהקדם האפשרי.

מר ר. וייץ

גורם שני שהתכנון לא התחשב בו, הוא הגורם החברתי. אני חושב שצריך לתכנן את מרחב שלמה כאזור טבעי נורמלי של ישראל. בארצנו יש סוגים שונים של חברות, ואילו במרחב שלמה הושם הדגש על החברה הפרטית, בעלת התוצרת האינדיבידואלית. אני חושב שלא יתכן לתכנן ולפתח אזור בלי לתת בסווי לחברה ערכית סגורה, כמו קבוץ, מושב או מושב שתופי.

בהתחשב במה שאמרתי קודם בעניין החקלאות, אעבד תכנית אשר תושם על השולחן. אני מציע כי סביבת נביעות ודהאב תהיינה מיועדות אך ורק לחברות ערכיות, ובמידה שניתן לאצולס את האזור ביישוב יותר צפוף, יש מקום לחשוב על ישובים כפריים נוספים, ולא לפתוח אותם ליוזמה פרטית אינדיבידואלית.

השר י. גלילי: את כל המניפה של דהאב ונביעות אתה מציע לא לפתוח ליוזמה פרטית?

מר ר. וייץ: כן, אני מציע לרכז את היוזמה הפרטית במקום המתאים.

השר מ. קול: אתה חושב שהם ילכו למקום מסוים משום שאתה רוצה בכך?

מר ר. וייץ: אני מציע זאת לשולחן הזה, וסבור כי את השטח שבין אופירה ונעמה אפשר לחלק למסדים שונים של יוזמה פרטית - גדולים, בינוניים וקטנים. אני מציע לתכנן את השאר לפי תכנון אזורי שלם ומתאים לסוג השני של החברה. אני יכול להוכיח כי מבחינת ההשקעה הצבורית, היא שווה לכל ההשקעות הפרטיות. אני מציע

לתכנן את מרחב שלמה גם מבחינה חברתית. נוסף לכך צפונה לנעמה, מעבר לשדה התעופה, נכך ששדה התעופה יהיה במרכז אזור כפרי שלם, יש להקים תשעה ישובים, שלושה קבוצים לפחות ושישה מושבים עם כל השרותים הקשורים בהם. אוכיח כי הדבר כדאי מבחינה כלכלית, הכרחי מבחינת אופי האזור, הן מהצד החברתי והן מהצד האוכלוסיתי, אם רוצים להפוך את האזור לאזור ישראלי של קבע, יש לאכלסו בצפיפות, לפי ההרכב שהצעתי, ובישיבה הבאה אביא תכנית אלטרנטיבית עם כל התכנונים הקשורים בכך.

רק הדלקת את בשורת גידולי החממות, ולא אמרת על-כך דבר.

השר י. גלילי:

בזמנו הודעתי כי אני מכין תכנית אלטרנטיבית

מר ר. וייץ:

לא חשבתי שאני צריך להביאה לפני שמופיעה

התכנית הזו. הבעיה חמורה, זהו שנוי מהותי בתכנית. אביא דברים מושבים ומנותחים, ואוכיח כמה חממות אפשר להקים באזור, ועל כמה משפחות הן תתחלקנה. כן אומר כיצד תחיינה משפחות אלה. אני מציע גם ישובים כפריים מבוססים על תיירות, והכוונה היא לתיירות מסוג מסוים. באשר לחממות, הכוונה היא להגיע לסף מסוים, ואחר-כך לא קיימת עוד בעיה של תחומים, שווקים וידע. אני חושב שהתגברנו על בעיות הידע האגרו-טכני. לגבי שורה של דברים יש לי תכנית לא פחות מוגדרת מזו שהובאה לכאן. אני חושב שכאשר מביאים תכנית כזו, צריך לראות דברים לטווח ארוך יותר, עם דמיון קונסטרוקטיבי, עם רצף ושנויים חברתיים, כל זאת לפי רצוני - ואני מקווה שיש לי בו שותפים - לראות את פתוחה של ארצנו לא כפתוחה של דניה, צפון צרפת או אטליה, אלא כהמשך עם חברה

פלורליסטית, עם מקום ליוזמה פרטית, גם גם הממשלה והמוסדות הלאומיים
נותנים כחף להקמת ישובים כפריים ערכיים, לפי המתכונת המקובלת אצלנו,
ואוכיח כי הדבר כדאי ואפשרי גם כאן.

מר י. ורדי:

לנוחות הדיון וקבלת ההחלטות, אני חושב שצריך
להפריך בין מספר דברים: א. יש לנסות להגדיר

מהן הצפיות מהאזור הזה. באיזו מידה רוצים לפתחו ובאיזו מידה רוצים
ליישבו. לאחר קבלת המסקנות בשאלה זו, תתקבל תמונה לגבי הדרכים להשגת
המטרה, ואחר-כך מתבקשת האינפורה סטרוקטורה. תהיה/טעות לצאת מתוך הדרכים
ולפיהן להגדיר את המטרות. להגדיר את המטרות, זוהי בעיה הרבה יותר סבוכה.

הערה שניה: בשיחה לא ארוכה שקיימנו

ראובן אלוני ואנוכי עם שוחט, ניסינו לעמוד על נוסחה, כיצד הצליחה
ערד. שוחט הזהיר מפני בניית עיר שתהיה מבוססת על תיירות ושרותי דרך
בלבד. הוא טען כי עיר כזו, החומר האנושי שבה הוא החומר מהטפוס שרענן
חושש ממנו. מובן שאפשר ללכת בדרך של אזור המספק שירותים, אך בלי ציפיות
לבנות אוכלוסיה היושבת בו באורח קבע. איני מוסחה לדברים, אלא מצטט את
מה שאמר שוחט. אם רוצים להקים אזור עם אוכלוסית קבע, שהרכבה האנושי
הוא ממוצע פלוס, צריך להבין שמבחינה חברתית, אם זה יבוטס על חומר אנושי
מהסוג הזה, התחלופה תהיה גדולה, ולא תהיה יציבות. במידה שנותנים את הדעת
גם על-כך, צריך לחשוב על פתרונות בכוון של נתינת שורשים לאנשים היושבים
בשטח, מבלי לפגוע בתכניות תיירות ושרותים. מה שמבקש מכך הוא, שצריך
לחשוב על פתרונות של יצירת מקורות תעסוקה לכח אדם ברמה גבוהה יותר.

השר מ. קול:

ישנו וכוח, לדעתי לגיטימי, שוייץ עומד
בקצהו האחד ואברהם יפה בקצהו השני - ואני

באמצע.

מר ר. וייץ:

לפי התאור הזה, אין לי שום תקווה

בוכוח זה.

השר מ. קול:

מה ששוחט אמר אינו רלוונטי. לגבי נואיבה

ודהאב, אם אנו מקימים ישובים, צריך

לתת לאנשים בהם להיות המפתחים את התיירות, כי זהו מקור עיקרי לפרנסתם,

כמו החקלאות במקומות אחרים. לא יתכן שמשקיעים פרטיים יפתחו את התיירות

בעוד שאלה שיגורו באזור יעבדו אצלם כשכירים. לא יתכן כי הם יהיו

עובדים שכירים אצל הקפיטליסטים שירצו לנצלם. אני נגד זה, כי אז גם

האוכלוסיה באזור לא תהיה יציבה. בוכוח שהיה בועדת התכנון דובר על-כך

ש"הלטון" ו"שרתון" יבואו לנואיבה, ויפה רצה למסור את השטחים הכי יפים

לאנשי ה"שרתון" וה"הלטון", באמרו כי המתיישבים במקום יתפרנסו מן הצד, כי

העיקר הוא למשוך את המשקיעים. אני לא גורס כך כענין עקרוני. יכול להיות

שגם במקום עירוני כזה, כמו אופירה, יתפתח דבר כמו קבוץ אילות ליד אילת,

והוא יוכל לפתח שרותים ומפעלי תיירות, וודאי נעזור לו בכך. אם אני אומר

שאיני רוצה שהממשלה תעשה זאת, בשבילי זה לא קבוץ, מושב או כפר, אך אעדיף

שהיה שם ישוב חקלאי שיבנה את חייו ליד שרם-אשייך. יחד עם זאת, אין

להעלות על הדעת את פתוח אזור אופירה ונעמה ללא משקיעים פרטיים.

מר ר. וייץ:לא
/אמרתי כך. אני רוצה שהענין יובהר;

אני סבור בהחלט כי יש מקום לפתוחה של

עיר, שבה יהיה מקום לכל יוזמה פרטית אינדיבידואלית, בסדרי גודל שונים.

משום כך אמרתי שכל אזור אופירה-נעמה יהיה מיועד לכך. מה שהצעתי הוא

בקשר לשטח צפונית לנעמה, מנעמה לכוון נאבה.

השר ס. קול:

אני רומה כי גם בשטח הזה יש אפשרות לפתח

כפרי נופש, ובמידה וישנם ישובים, צריך

לתת להם עדיפויות וזכות קדימה, כדי שתהיה להם הרגשה שהם חיים ומתפרנסים בכבוד.

השר נ. פלד:

כפי שהעיר היו"ר, ובצוק, עד כמה שזכור

לי החלטה הממשלה בנושא פתוח אופירה,

היתה מבוססת על ההנחה כי אנו הולכים להקים כפר, קראו לכך אז בניה

קשיחה, באופירה, עבור אנשי צבא קבע ועובדים קבועים במקום, כדי

לאפשר להם תנאי מגורים סבירים והתבססות במקום, מבלי שיהיה בכך משום

הכרעה על הקמת עיר באופירה. אמנם זמן קצר לאחר מכן היתה הכרזה פומבית

שאנו הולכים להקים עיר באופירה, אך זה אינו משנה את החלטת הממשלה,

ולכן אני אומר שבדברים ששמעתי כאן על אופירה, היו שני אלמנטים:

1. של המשך תליצה בקו של החלטת הממשלה; ב. של חלוקת מגרשי בניה לאנשים

פרטיים, שבעצם אינה סותרת את החלטת הממשלה.

השר ח. גבתי:

אני רוצה להבין: מגרשי בניה לאלה שרוצים

להתיישב שם באופן קבוע, האם זה סותר

את החלטת הממשלה?

השר נ. פלד:

לא. זה דבר אחד. דבר שני, בקשר לקצב

הפתוח: אני חושב שבין הדברים אשר

נשמעו כאן ומוכרחים להביא אותם בחשבון, זו בעיית הכדאיות או ההוצאות

הכלכליות הקשורות בנושא זה. זאת אומרת, בניה שהממשלה תקבל החלטה להקים

עיר, אז מוכרחים לערוך חישוב של קצב הגידול, ^{בגובה} מ^הת^הנה^ה הוצאות הכלכליות

של פתוח יותר או פחות מזורז. גבתי אמר כי כל מה שנאמר כאן מצטרף לסכום

של מליארד ל"י, על מספר נתון של משפחות.

זה תלוי כמה משפחות תהיינה שם.

השר ח.גבתי:

בסדר העדיפויות שאנו עומדים בפניו,

השר נ.פלד:

יש מומנט של תחזקת השטח ונוכחות באזור,

אך הוא מוכרח להיות מלווה בחשבון מה נוכל להרשות לעצמנו מעל הצרכים הנוספים שאנו עומדים בפניהם. לכן הייתי מבקש שגם האספקט הזה יובהר ויונח על השולחן, כשם שיהיה מקום לשמוע את הצעותיו של רענן וייץ בשלב יותר מאוחר,

איני בטוח שאני צריך להוסיף על דברים

מר י.אדמוני:

שנאמרו ע"י ראש מחלקת ההתישבות, לאחר

דברי השר קול. אמנם רענן, ראש המחלקה קצוני ממני בדעתו, אך גם אני סבור כי ענין הבטחת הפעילויות העצמאיות בדהאב ובנואיבה, הוא דבר שצריך לקבל עליו החלטה במסגרת זו, כי הוכוחים חוזרים במסגרת ועדת מרחב שלמה. שר החקלאות קיבל החלטה שבהחלט נראית לי, בענין נביעות. הוא תחם את האזור כאזור שיועמד לרשות נביעות, כולל מחנה הישוב, וקבע שנתחום את פעילויותינו בתחום הזה, כאשר ישנן אופציות לפתוח באזור אחר. גבתי פסק כי הפתוח ייעשה בינתיים בדהאב ובנואיבה, רק ע"י גורמים קואופרטיביים הפעילים באזור, ומועד התחלת הפעילות של היזמים האחרים ייקבע בעיתו. כלומר לא נחנוק את הישוב כבר בראשיתו ע"י הקמת מתקנים מתחרים. אני חושב שזוהי ההחלטה שצריך לאמץ גם לגבי דהאב, כהנחיה לוועדת מרש"ל (מרחב שלמה).

אתה רוצה לחזור על מה שאמר גבתי?

השר י. גלילי:

סיכומו של גבתי היה שתוחמים אזור חוף

מר י. אדמוני:

בנואיבה, לצורך פתוח מפעלי תיירות והקמת

מחנה לישוב. במקרה של נואיבה ממש תחמנו אותו על המפה.

אל תאמר "מחנה".

השר ח. גבתי:

ישוב.

מר י. אדמוני:

מעבר לחוף יש אפשרות לפתוח ע"י יזמים

פרטיים בעתיד. המועד לתחילת הפתוח ייקבע בעתו, כלומר לא מתחילים בפתוח אזור החוף ביוזמת היזמים, אלא משאירים אופציה פתוחה. אני חושב שהסיכום הזה, אם יאומץ לגבי דהאב ונואיבה, לא יצריך וכוח עם התזה של וייץ ועם התזה ההפוכה של יפה, שאמר כי כל החוף יהיה ליזמים פרטיים.

ידוע לנו שכל הנציגים הרוצים באזור, אינם

מר אבני:

חולקים על כך שיש לתת הן לישוב בנביעות והן

לישוב בדהאב שטח לפתוח, אשר יאפשר את יציבות האזור מבחינת אוכלוסיתו. החלק השני הוא יותר פיזי, ועליו הוכוח והתסבוכת. ישנם כאלה במחלקת ההתישבות, אשר מביעים דעות אחרות מאלה שהושמעו כאן.

הנציג המוסמך של מחלקת ההתישבות הוא

מר י. אדמוני:

המנכ"ל של המחלקה להתישבות, והוא

הביע את דעתו עכשיו.

מר אבני:

בכל זאת מושמעות גם דעות אחרות.

צריך להסמיך את ועדת מרש"ל להגדיר את תחום

הפתוח המידי, ואת התחום לפתוח בעתיד. בנקודה זו מסתכם כל הוכוח,
ואם זה לא יוכרע, הוכוחים יימשכו. בנביעות יש כבר השנה תקציב לבניית
30 בתים.

מר י. ארמוני:

בקשר לדברים שאמר עכשיו מר אבני, היות ובישיבה

בענין נואיבה קבע השר גבתי גם את התחום,

אני מציע להטיל עליו גם את תחום דהאב, ובכך יסתיים הוכוח.

ד"ר פ. זוסמן:

אני רוצה להעיר מספר הערות: א. ביחס

לחממות כמקור הכנסה גדול. אני חושב

שצריך להבחין בין נביעות ודהאב מצד אחד לבין שרם-אשייך ואופירה מצד שני.
יש מקום לפתוח חממות באזור נביעות ודהאב, מתוך כך שהמים טובים ואין
צורך בהשבתם, או שגם לאחר שישקיעו בהשבתם, המחיר לא יהיה גבוה,
ואז אפשר להוסיף את החממות לתכניות שהוגשו כאן.

אך במה ששייך לשרם-אשייך, זו תהיה טעות,

כי מקורות המים הם א. מים מותפלים שלגביהם המחיר הוא 2 ל"י למ"ק,

ולצורך חממות זה יקר. ישנם בארץ מקומות בהם אפשר לעשות זאת יותר בזול.

ב. אם יתבססו על אספקת מים מא-טור, צריך יהיה להביא בחשבון שבהסדר

פוליטי זה או אחר - וכאן אני נכנס לתחום פוליטי שכרגיל איני נכנס אליו -

אם צריך יהיה להחליף את מקור האספקה, זה ייקר מאד את ההוצאות. איני

מציע כי נבנה את אספקת המים על סגירת אופציות.

ד"ר פ. זוסמן

לגבי תכנון, קבוצות התישבותיות סגורות והשאלה למי [REDACTED] נותנים את המשאבים, הגישה שלנו היתה פלורליסטית, בהנחה שכאשר פותחים את המקום למספר ניכר של גורמים, מזרזים את אפשרות האכלוס של האזור. אני חושב שתהיה מדיניות נכונה להשאיר את האזור פתוח, אך אני בהחלט מקבל את התחימה כדי להבטיח לקבוצות שונות של יזמים ומסקיעים מרחב של צמיחה בטווח הנראה לעין. מה שנעשה לגבי נואיבה, אפשר לאמץ גם לגבי דהאב. סך-הכל אפשרויות הפתוח הן מוגבלות, וצריך לכוון אותן. אנו מודעים לבעיה, כי קיימת אוכלוסיה עירונית שמקור קיומה העיקרי הוא תיירות, וציינתי שאופירה^ב יהיו מקורות תעסוקה בשטח לא רק מתיירות אלא גם מבטחון, בניה, שרותים וכו'. הדגשתי שצריך יהיה למצוא מקורות תעסוקה לא רק בענפים אלה, אלא גם תעסוקה ניטרלית - מפעל תעשייה זה או אחר, אך לא חסמות כי לדעתי זה אינו מתאים לכאן. ישנם ענפים שלא יסבלו כתוצאה מהליכה לשרם-אשייך, ועליהם בנינו. רק 20% ממקורות התעסוקה החזויים של שרם-אשייך, הם בתיירות. זו אינה עיר חברתיות-אנושיות היוצרת בעיות/ מבחינת תעסוקתה היוצרת.

לגבי מה שהאלה השר פלד, אני חושב שזוהי שאלה יסודית מאוד. יש לדון בהיקף ההקשעות באזור, על מנת לפתח את האזור, מבחינת סדר העדיפויות הלאומיות. אני רוצה לציין כי ההשקעה במקומות אחרים בארץ, כדי לקלוט אנשים באותם מקורות תעסוקה, היא גבוהה, אם כי קצת יותר נמוכה מאשר באזור זה. באזורי תל-אביב וירושלים היא נמוכה ב-30%. בהשקעה באזור שרם-אשייך נגיע ל-200 אלף ל"י ממקורות ציבוריים, שיידרשו על מנת לקלוט מתיישב אחד.

זה מגיע ל-300 אלף.

מר אבני:

ד"ר פ. זוסמן:

אם אתה רוצה לדעת מהי ההשקעה במקומות אחרים,

תגיע גם באזור תל-אביב להשקעה של 170 אלף

ל"י. כאשר מדובר בהשקעה, שוכחים את ההשקעה באינפרה סטרוקטורה בעיר

קיימת, ובאזור תל-אביב ההשקעה הזו היא אולי גבוהה יותר.

מר אבני:

בואו לא נשווה לתל-אביב. יהיה יותר נכון

להשוות לכרמיאל או לערד.

ד"ר פ. זוסמן:

בהקשר זה, יש לבחון את ההשקעה במרחב

שלמה בתקופה של 15 שנה, במידה ומחליטים ליישב

את האזור, בהשוואה להשקעה במידה ולא נעשה זאת. במקרה כזה, ההשקעה בתכניות

פתוח תהיה גדולה ב-250 מליון ל"י יותר מאשר במקרה האחר. זוהי נקודת

המוצא הכמותית.

השר י. גלילי:

אני מציע כי נפסיק עתה את הדיון. לדעתי מסתמנות

הבעיות הבאות שצריך לקבל לגביהן החלטה, אם כי

לא היום: א. אני מניח שיש הסכמה כללית שתכנית האב לפתוח מרחב שלמה במסגרת

הפרימטרים עליהם ישנה החלטה מדינית, היא רצויה, על מנת שמהלכים אשר

ייעשו לפתוח מרחב שלמה לא יבואו בסתירה למגמות הכלליות הנמשכות. בסיכום

הדיון בנושא, נצטרך להחליט בדיון. ב. נשמע כאן הבחנה והצג סימן שאלה

לגבי בניה פרטית באופירה.

מר אבני:

לא בניה פרטית אלא בניה לאנשים קבועים במקום.

השר י. גלילי:

אתה צודק, היתה הבחנה בין בנית שכוני קבע

לאנשים החיים ועובדים באזור, לבין בנית

השר י. גלילי

שכונים לאנשים שאינם מתגוררים בו באורח קבע.

מח י. ורדי:

כן דובר בהקצאת הלוואות, כדי שהם יבנו את
בתיים בכוחות עצמם,

השר י. גלילי:

על הסוג השני הוצג סימן שאלה, ונצטרך להשלים
את הדיון בנדון ולקבל החלטה.

הת/12. מרחב היישוב והפעילות של די-זהב

אני מציע שנסיים את שר החקלאות

והפתוח לקבל את ההחלטה המתאימה לגבי תכנון ומעמד הישוב בדהאב, בדומה
להכרעתו בענין נביעות.

לבסוף, רציתי לשאול מתוך סקרנות אינטלקטואלית

מה כלול בהצעת התקציב של משרד השכון ושל משרד הפתוח במרחב שלמה ב-1973/74.

השר ח. גבתי:

בקשר למשרד השכון, אין שום סיכום.

אני מבין שמשרד השכון מל לא סיים את ההתדיינות

על התקציב, היו לי שתי שיחות עם שר האוצר, ורק אתמול הזכרתי לו שבתוך הדיון
שיהיה לו עם שר השכון, הוא צריך להביא בחשבון את הפעילות שתהיה באופירה.

השר י. גלילי:

גונב לאזני, כי כאשר שר השכון שמע את

מסגרת הפתוח באופירה, הוא לא התפלץ.

השר ח. גבתי:

כאשר מדובר במאות ולא באלפים, הוא

נרגע. יש סכוי כי התכנית במלואה

או ברובה תאושר. יש לנו הצעת תקציב שהוגשה. אני מבין כי נסיים את

הדיון ברוח ההצעה שהוגשה, בנכוי אחוזים לא מבוטלים, אך נשיג אפשרות

לבצעה פעולות עיקריות של תשתית, כי התקציב ברובו מיועד להקמת רשת

מים, חשמל, ביוב וכבישים.

מר ר. אלוני:

הגשנו הצעה לאשור 27 מליון ל"י לפתוח

תשתיות, ועוד 2 מליון. יחד 29 מליון.

סיכמנו את הוצאות הפתוח עם האוצר, ובמקום ה-27 מליון אושרו 19 מליון.

זאת לעומת 14.5 בשנת התקציב הקודמת. לגבי הברואים, היה השנה סכום של

מליון ורבע ל"י, אותו הגדלנו ל-2 מליון. אנו נמצאים עתה בשלב הגמר של

הדיון בתקציב בסעיף זה, והוא יעמוד בסופו של דבר על 1.8-1.7 מליון, את

זאת צריך לגמור עם משרד הבטחון, כי הסכום נכנס לתקציב השטחים.

השר י. גלילי:

לבסוף אני רוצה לומר כי זוהי הצעת

תכנית שהוגשה ע"י צוות שנתבקש לעשות זאת,

ויש בה נתונים לדיון ולאשור.

מ ח ל י ט י ם:

להסמין את שר החקלאות והפיתוח - בהמשך
להחלטתו לגבי נביעות - להחליט על תיחום
הישוב והפעילות של די-זהב (באזור דהאב).

(הישיבה ננעלת)